

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE REALE, ECONOMICE ȘI ALE MEDIULUI
CATEDRA DE ȘTIINȚE ECONOMICE

CURRICULUM UNIVERSITAR

la unitatea de curs

„MONEDĂ ȘI CREDIT”

Ciclul I, studii superioare de licență (nivelul 6 ISCED)

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

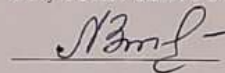
Specialitatea/programul de studii la ciclul I (licență):

0413.1 „Business și administrare”, 0411.1 „Contabilitate”,

Forma de organizare a învățământului: cu frecvență redusă

Autor:

dr., conf. univ. Natalia BRANAȘCO

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 10 din 12.02.2021

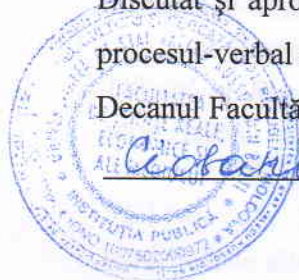
Șeful Catedrei de științe economice C. Tcaci conf. univ., dr. Carolina TCACI

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului,

procesul-verbal nr. 7 din 23.02.2021

Decanul Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

I. Ciobanu conf. univ., dr. Ina CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A UNITĂȚII DE CURS

Facultatea: Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Catedra de științe economice

Domeniul general de studiu: 041 Științe economice

Domeniul de formare profesională: 0413 „Business și administrare”, 0411 „Contabilitate”

Specialitatea: 0413.1 „Business și administrare”, 0411.1 „Contabilitate”

Administrarea unității de curs „Monedă și credit”

Specialitatea	Codul unității de curs	Credit ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
				Curs	Sem.	Lab.	Studiu indiv.		
Business și administrare	F.01.O.005	4	120	30	30	-	60	Examen	Română
Contabilitate	F.01.O.005	4	120	30	30	-	60	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul 1

Statutul: unitate de curs fundamentală, obligatorie

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Branasco Natalia, doctor în științe economice, conferențiar universitar la Catedra de științe economice, absolventă a Facultății de Economie din cadrul USARB, specialitatea „Management în învățământ și instruire economică” și a studiilor de doctorat la specialitatea „Teorie economică și politici economice” din cadrul ASEM. Consultațiile se acordă conform orarului stabilit și afișat la Catedra de științe economice (miercuri, ora 15.00), în biroul 526 sau online, e-mail: natalia.branasco@usarb.md.

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Prezentul curriculum este întocmit în conformitate cu planul de studii, care prevede studierea cursului „Monedă și credit” în anul I, semestrul 1 de către studenții de la specialitățile economice. Unitatea de curs „Monedă și credit” este unul dintre principalii piloni ai formării unui economist de înaltă calificare, familiarizând studenții cu principiile funcționării și evoluției sistemului monetar-creditar în condițiile economiei de piață. Obiectul unității de curs „Monedă și credit” se axează pe cercetarea relațiilor monetar-creditare dintre stat, sistemul bancar și agenții economici, care au loc atât la nivel microeconomic, cât și la cel macroeconomic, caracterizându-se prin utilizarea diverselor instrumente monetar-creditare și al mecanismului valutar-financiar la elaborarea politicii economice. Obiectivul unității de curs „Monedă și credit” este însușirea principiilor funcționării sistemului monetar-creditar, dezvoltarea logicii economice a studenților și formarea competențelor profesionale. Această disciplină servește drept bază pentru alte unități de curs studiate în continuare, precum Macroeconomia, Bazele activității bancare, Management bancar, etc.

COMPETENȚE PREALABILE

Unitatea de curs „Monedă și credit” reprezintă un curs introductiv în sistemul științelor economice ce familiarizează studenții cu bazele funcționării și dezvoltării sistemului monetar-creditar. Studenții trebuie să dețină competențe generale, specifice pentru absolvenții ciclului liceal.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

În cadrul unității de curs „Monedă și credit” se vor forma și dezvolta următoarele competențe profesionale și transversale.

Specialitatea	Competențe	Descrierea competențelor
Business și administrare	Profesionale	CP1. Operarea cu fundamentele științifice ale economiei și ale managementului, precum și utilizarea acestor noțiuni în comunicarea profesională. CP4. Argumentarea deciziilor de conducere pe probleme concrete utilizând concepte, teorii și raționamente economice. CP6. Prelucrarea datelor / informațiilor, analiza și interpretarea lor.
	Transversale	CT3. Valorificarea principiului de perfecționare continuă, utilizarea oportunităților de formare continuă, a instrumentelor și a resurselor de învățare pentru dezvoltarea profesională și personală.
Contabilitate	Profesionale	CP1. Operarea cu fundamentele științifice ale economiei și ale contabilității, precum și utilizarea acestor noțiuni în comunicarea profesională. CP4. Argumentarea metodelor de contabilitate concrete utilizând concepte, teorii și raționamente legislativ-economice. CP6. Prelucrarea datelor / informațiilor, analiza și interpretarea lor.
	Transversale	CT3. Valorificarea principiului de perfecționare continuă, utilizarea oportunităților de formare continuă, a instrumentelor și a resurselor de învățare pentru dezvoltarea profesională și personală.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La finalizarea studierii unității de curs „Monedă și credit” studentul va fi capabil:

- să utilizeze corect conceptele de bază ale sistemului monetar-creditar;
- să analizeze principiile de funcționare a Sistemului Monetar Internațional și a Sistemului Monetar Național din Republica Moldova;
- să aplice conceptele, principiile și teoriile studiate în rezolvarea aplicațiilor practice;
- să elaboreze proiecte de cercetare asupra temelor propuse pentru studiul individual.

CONȚINUTURI

Tematica	Numărul de ore	
	Curs	Curs
1	2	2
Tema 1. Moneda: concept, funcții, forme 1.1. Conceptul de monedă 1.2. Apariția și evoluția monedei 1.3. Caracteristicile monedei 1.4. Funcțiile monedei 1.5. Formele monedei	1	1
Tema 2. Sistemul monetar național 2.1. Sistemul monetar: definiție; conținut; rol 2.2. Clasificarea sistemelor monetare 2.3. Evoluția sistemului monetar din Republica Moldova 2.4. Sistemul monetar național actual din Republica Moldova	1	1
Tema 3. Sistemul monetar internațional 3.1. Sistemul Monetar Internațional: etape premergătoare și realizări 3.2. Sistemul Monetar de la Bretton Woods 3.3. Funcționarea sistemului internațional actual 3.4. Drepturile Speciale de Tragere	1	1
Tema 4. Sistemul monetar european 4.1. Mecanismul șarpelui monetar 4.2. Evoluția și criza sistemului monetar european 4.3. Moneda unică: avantaje și dezavantaje	1	1
Tema 5. Masa monetară 5.1. Definiția masei monetare 5.2. Structura masei monetare 5.3. Agregatele masei monetare 5.4. Contrapartidele masei monetare	1	1
Tema 6. Cererea și oferta de monedă 6.1. Abordarea teoretică a cererii de monedă 6.2. Oferta de monedă 6.3. Mecanismul creației monetare	1	1
Tema 7. Moneda și inflația 7.1. Conceptul de inflație 7.2. Formele de inflație 7.3. Cauzele și consecințele inflației 7.4. Formele dezechilibrului monetar	1	1
Testul nr. 1.		
Tema 8. Creditul și dobânda 8.1. Definiția creditului 8.2. Trăsăturile și funcțiile creditului 8.3. Formele creditului 8.4. Dobânda și formele sale	1	1
Tema 9. Sisteme bancare 9.1. Apariția și caracteristicile sistemelor bancare 9.2. Tipuri de bănci 9.3. Băncile de emisiune 9.4. Banca Națională a Moldovei	1	1
Tema 10. Băncile comerciale 10.1. Operațiunile pasive. Depozitele bancare 10.2. Operațiunile active. Creditarea: principii, metode și etape 11.3. Alte tipuri de operațiuni ale băncilor comerciale 11.4. Sistemul de plată ale băncilor comerciale 11.5. Instrumente de credit și plată	1	1
Tema 11. Piața și politica monetară 11.1. Piața monetară: concept, evoluții și funcții 11.2. Piața interbancară și operațiunile ei	1	1

11.3.	Instrumentele politicii monetare		
11.4.	Efectele politicii monetare		
Testul nr. 2.			
Tema 12. Riscul și prudența bancară		1	1
12.1.	Tipologia riscurilor bancare		
12.2.	Control și norme prudențiale bancare		
12.3.	Reglementările prudențiale și strategiile bancare		
12.4.	Performanțe bancare și indicatori de exprimare		
Total		12	12

STRATEGII DIDACTICE

Metodele utilizate în cadrul orelor unității de curs: prelegerea, prelegerea-discuție, prelegerea cu caracter problematic, seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, brainstorming, discuție Panel, problematizarea, testele scrise, portofoliul, referatul, proiectul, studiul de caz.

ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

În cadrul activității de studiu individual, studenților li se va propune studierea literaturii obligatorii și suplimentare la curs, elaborarea referatelor, elaborarea hărților conceptuale ale temelor din curriculum cu definirea conceptelor-cheie.

Repartizarea orelor pentru activitățile de studiu individual (total 60 ore) este prezentată în tabelul următor.

Tipul activității	Nr. ore
1. Studierea temelor din cadrul unității de lucru; cercetarea surselor bibliografice obligatorii la temele unității de curs.	42
2. Studierea surselor informaționale suplimentare.	12
3. Elaborarea unui referat la o temă selectată din lista de subiecte pentru referate sau la propunerea studentului.	6
4. Elaborarea hărților conceptuale ale temelor cu definirea conceptelor-cheie.	12
5. Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	24
Total	96

Lucrul individual, prezentat spre evaluare trebuie să conțină următoarele componente:

1. Hărțile conceptuale la fiecare temă din curriculum. Harta conceptuală trebuie să fie reprezentată pe o foaie A4, iar pe verso trebuie să fie scrise definițiile conceptelor-cheie. Harta conceptuală este o modalitate de organizare logică a informațiilor, evidențiind relațiile dintre diverse concepte și idei. O hartă conceptuală reprezintă grafic relații dintre concepte/idei și ajută la organizarea și structurarea informației. Harta are un concept central care se ramifică prin legături cu alte concepte. Conceptele sunt reprezentate în cercuri sau pătrate legate prin săgeți etichetate care formează o structură arborescentă. Studenții pot să elaboreze harta fie de mână,

fie utilizând o aplicație software. Aprecierea acestei forme a studiului individual va depinde de conținutul prezentat, calitatea lucrării și acuratețe.

2. Referatul, la elaborarea căruia studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

a) volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul de pagină: A4; parametrii paginii: 25 mm - stânga, 20 mm – sus, 20 mm – jos, 15 mm – dreapta; tipul fontului: Times New Roman, conform regulilor de redactare în limba, în care este scrisă teza; mărimea fontului: 12 pt; spațiere interlinie: 1,5 rânduri; numerotare pagini: jos, la centru; cuvântul „Tabel” se plasează în partea dreaptă a paginii până la prezentarea nemijlocită a tabelului. Fiecare tabel este numerotat cu cifre, și are o denumire care se indică la mijlocul tabelului cu fontul Times New Roman mărimea 10 pt, fără semn de punctuație la sfârșit. Tabelul va include denumirea coloanelor și a rândurilor. Tabelele și figurile (inclusiv scheme, grafice, diagrame), care ocupă mai puțin de o pagină și sunt direct legate de conținutul referatului sunt prezentate după prima menționare a acestora în textul lucrării. Tabelele și figurile, care ocupă o pagină completă sau mai multe, trebuie să fie transferate în anexe;

b) toate tabelele referatului trebuie să dispună de trimitere în textul lucrării. Figura, schema sau diagrama este numerotată și urmată de titlu care descrie conținutul acesteia, care se indică la mijlocul tabelului cu fontul Times New Roman mărimea 10 pt, fără semn de punctuație la sfârșit;

c) referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Un referat va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul;
- introducerea;
- abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;
- concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;
- referințe bibliografice;
- anexe.

Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, exprimare, formatare).

Teme propuse pentru referate (este binevenită și elaborarea referatelor la tematica propusă de studenți):

1. Cele mai renumite monede naționale din lume.
2. Leul – moneda națională a Republicii Moldova.
3. Falsificarea banilor: studiu de caz.
4. Moneda electronică: un nou instrument de schimb sau doar o fază în procesul de dematerializare a banilor.
5. Momente importante în evoluția Sistemului Monetar Național al Republicii Moldova.
6. Integrarea monetară europeană.
7. Instituțiile Sistemului Monetar Internațional.
8. Rolul F.M.I. în economia mondială. Relațiile Republicii Moldova cu F.M.I.
9. Impactul noilor tehnologii asupra mărimii și structurii masei monetare.
10. Inflația în Republica Moldova: probleme și soluții.
11. Cardul – instrument de plată modern.
12. Particularități ale sistemului bancar din Republica Moldova.
13. Banca Națională a Moldovei.
14. Politica monetară a BNM și instrumentele politicii monetare în Republica Moldova.
15. Originea sistemului bancar.
16. Analiza comparativă a unui tip de credit oferit de diverse bănci din Republica Moldova.
17. Prudența bancară și limitarea riscului de credit în Republica Moldova.
18. Asigurarea depozitelor: probleme și soluții.
19. Instituțiile de microfinanțare din Republica Moldova.
20. Leasingul în Republica Moldova.

EVALUARE

Evaluare curentă: studenții vor fi apreciați, pe parcursul orelor de seminarii, ca urmare a implicării lor în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și testelor în formă scrisă (studenții trebuie să acumuleze minim 4 note).

Evaluare periodică: studenții vor susține o probă de evaluare (în formă de test scris sau test on-line), prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului¹.

---

¹ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019.

Lucrul individual: Însărcinările din compartimentul Activități de lucru individual se pregătesc de către toți studenții pentru lecțiile care corespund tematicii respectivelor însărcinări. Aprecierea lucrului individual se efectuează prin verificarea portofoliului elaborat, sintezelor materialului studiat individual, inițierea discuțiilor de grup cu studenții pe tematica studiului individual, interogarea studenților, simularea unor situații practice, etc. Pentru lucrul individual studenții vor fi apreciați cu 2 note (pentru fiecare sarcină în parte), după care se va calcula nota medie a acestei componente.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca medie aritmetică dintre:

- a) media notelor obținute la evaluările curente (E_c);
- b) nota obținută în cadrul evaluării periodice (E_p);
- c) nota/media pentru lucrul individual (L_i).

$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3}$$

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen scris. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Conceptul de monedă.
2. Apariția și evoluția monedei.
3. Caracteristicile monedei.
4. Funcțiile monedei.
5. Formele monedei.
6. Sistemul monetar: definire; conținut; rol.
7. Clasificarea sistemelor monetare.
8. Evoluția sistemului monetar din Moldova.
9. Sistemul monetar național actual din Republica Moldova.
10. Sistemul Monetar Internațional: etape premergătoare și realizări.
11. Sistemul Monetar de la Bretton Woods.
12. Funcționarea sistemului monetar internațional actual.
13. Instituțiile Sistemului Monetar Internațional.
14. Rolul F.M.I. în economia mondială.
15. Drepturile Speciale de Tragere.

16. Mecanismul șarpelui monetar.
17. Evoluția și criza sistemului monetar european.
18. Moneda unică: avantaje și dezavantaje.
19. Definirea masei monetare.
20. Structura masei monetare.
21. Agregatele masei monetare.
22. Contrapartidele masei monetare.
23. Abordarea teoretică a cererii de monedă.
24. Oferta de monedă.
25. Mecanismul creației monetare.
26. Conceptul de inflație.
27. Formele de inflație.
28. Cauzele și consecințele inflației.
29. Formele dezechilibrului monetar.
30. Definirea creditului.
31. Trăsăturile și funcțiile creditului.
32. Formele creditului.
33. Dobânda și formele sale.
34. Apariția și caracteristicile sistemelor bancare.
35. Tipuri de bănci.
36. Băncile de emisiune.
37. Banca Națională a Moldovei.
38. Operațiunile pasive. Depozitele bancare.
39. Operațiunile active. Creditarea: principii, metode și etape.
40. Alte tipuri de operațiuni ale băncilor comerciale.
41. Sistemul de plată ale băncilor comerciale.
42. Instrumente de credit și plată.
43. Piața monetară: concept, evoluții și funcții.
44. Piața interbancară și operațiunile ei.
45. Instrumentele politicii monetare.
46. Efectele politicii monetare.
47. Tipologia riscurilor bancare.
48. Control și norme prudențiale bancare.
49. Reglementările prudențiale și strategiile bancare.
50. Performanțe bancare și indicatori de exprimare.

RESURSE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI

a) Surse bibliografice obligatorii

1. Legea cu privire la Banca Nationala a Moldovei: nr. 548-XIII din 21.07.95. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1995, nr. 56-57.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=66550&lang=ro
2. Legea institutiilor financiare: nr. 550-XIII din 21.07.95. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1996, nr.1.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=88444&lang=ro
3. Legea privind activitatea băncilor: nr. 202 din 06.10.2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 434-439. Disponibil: <https://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-activitatea-bancilor-nr202-din-06-octombrie-2017>
4. Legea privind redresarea și rezoluția băncilor: nr. 232 din 03.10.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 343-346. Disponibil: <https://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-redresarea-si-rezolutia-bancilor-nr-232-din-03102016>
5. Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii: aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 146 din 7 iunie 2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 201-213 (cu modificările ulterioare). Disponibil: <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-privind-cadrul-de-administrare-activitatii-bancilor-aprobat-prin-hce-al-bnm>
6. BASNO, C., DARDAC, N., FLORICEL, C. *Monedă. Credit. Bănci*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, R. A., 2003, 374 p.;
7. BERDILĂ, A., OBOROC, I. *Monedă și credit*. Chișinău: Evrica, 2006, 120 p.;
8. COCRIȘ, V. et al. *Monedă și credit*. Iași: ed. Universității „A. I. Cuza”, 2013, 312 p.;
9. COCRIȘ V. et al. *Monedă și credit: sinteze și aplicații practice*. Iași: ed. Universității „A. I. Cuza”, 2013, 240 p.

b) Surse bibliografice suplimentare

1. BELOBROV, A., BRANAȘCO N. *Impactul remitențelor asupra rezilienței sistemului financiar al Republicii Moldova*. Chișinău: Pontos, 2013.
2. BRANAȘCO, N., GHERGHELIGIU, O. Particularitățile politicii monetare a Băncii Naționale a Moldovei. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale”*. Bălți, 30.11-1.12.2018, pp. 272-276.
3. MANOLESCU, Gh. *Monedă și credit*. București: Ed. Fundației „România de Măine”, 2003, 228 p.;
4. STOICA, V., DIACONU, P. *Bani și credit: banii, teoriile monetare, administrarea banilor și politica monetară*. București : Ed. Economică, 2003, 535 p.;
5. TURLIUC, V., BOARIU, A., STOICA, O. *Monedă și credit*. București: Ed. Economică, 2005, 303 p.;
6. БАЛЫНСКИЙ, А. В. *Общая теория денег и кредита: Учебное пособие*. Кишинэу: Еврика, 1998, 232 с.;
7. ЛАВРУШИН, О. И. *Деньги. Кредит. Банки: учебник*. Москва: Финансы и Статистика, 2004, 456 с.